

A korszerűség a nevelői gondolkodás egyik leginkább jellemző vonása, a nevelés jóságának egyik döntő feltétele, a nevelés állandó követelménye, mert a nevelésnek a jelent állandóan szembe elötte kell tartania. Ezért a jelen tudatának nem szabad elhomályosulnia a nevelőben. „A nevelés korszerű, mihelyt a nevelői gondolkodás a növendék egyéniségének meghatározóit, időpontot és helyet, ezek teljes tartalmát érvényesíti“. Csak így várhatjuk, hogy a nevelési eszmény érvényesül. Az elvi alapon álló alkalmazkodás teszi lehetővé a korszerűségre törekvés közben, hogy „a nevelés valóban a nemzet helyzetének és a nép jellemének megfelelő legyen mindig és mindenütt“, hiszen nyilvánvaló, hogy „csak a korszerű nevelés lehet nemzeti, azaz a nemzet állapotához alkalmazkodó nevelés“.

A nevelésben a korszerűségnek három biztosítéka van: 1. egységes köznevelés, amely egyöntetű szervezetben alkalmas arra, hogy a nemzet valamennyi nevelési szükségletét teljesen kielégítse; 2. tanító egyénisége, akinek ébersége a változásokat meglátja és fogékonysága a valódi szükségleteket felismerteti vele; végül 3. a nevelők nevelése; itt arról van szó, hogy „a nevelői gondolkodás emelkedjék arra a magaslatra, amelyen saját tudományos kérdéseit, meg a nevelés apró, közvetlen tennivalóit elválaszthatatlan egységben tudja felismerni“.

De „a korszerűsége fordul meg a nevelés sorsa is“, mert „ha korszerű, azaz étellel teljes, akkor meg tudja határozni az életet, mert védeni, alakítani, irányítani tudja az egyesek fejlődését az őket éppen körülvevő viszonyok között“. A korszerűség tudja csak biztosítani a nevelő és növendék természetes kapcsolatát is: a jellel törődő nevelő megérti a jelenben élő növendéke lelkét. „Éppen azért tart lépést az igazi nevelő az ifjúsággal, hogy a benne élő célt, a neki világító eszményt a változó nemzedékek előtt is célként, eszményül érvényesíthesse“.

* * *

A mindennapos újítgatás, reformálás mai korszakában szokszorosan szükségünk van arra, hogy a korszerűség kérdését nevelésügyi szempontból tisztán lássuk és a reformok értelmét a most ismertetett értekezésben fejtegetett elvi alapon keressük és vizsgáljuk. Hogy e kérdéssel vonatkozásban csak egyetlen tényre mutassunk rá: ezen az alapon kell és lehet csak keressünk a mai nemzeti nevelésünk egyik, kellően meg nem világított kérdésének, az u. n. irredentizmusra való előkészítésnek megoldását is bármelyik fajta iskolánkban.

Dr. Juhász Béla.

Ifjú Iparos. 1938. 1. és 2. sz.

Ez év tavaszán indult meg *Babiczký Ede* szerkesztésében a fenti című folyóirat az iparos ifjúság lapjaként. A szerkesztő beköszöntőjében röviden ezt tüzi ki a lap céljával: az ifjú iparos társadalom tanítása, nevelése, szórakoztatása. Ha ennek a céljának megfelel a lap, — s az előttünk levő két szám azt mutatja, hogy meg fog felelni — már akkor magasztos feladatot teljesít. De ezenfelül is nagy *erkölcsi ereje* van a kezdeményezésnek. Mert belőle azt láthatja az iparos ifjúság, hogy nevelői *a hivatalos kötelességen felül* is törődnek vele, baráti jobbot nyújtva igyekeznek társadalmunknak ezt az eddig eléggé elhanyagolt és lenézett rétegét a kultúra eszközeivel kiemelni jelenlegi helyzetéből. Az iparostanoncok írásainak is helyet adva pedig mintegy magukkal egyenrangú félként vezetik be őket a nemzeti kultúra munkaközösségébe s avatják annak cselekvő részeseivé.

A folyóirat ismeretterjesztő cikkei természetszerűleg elsősorban természettudományi jellegűek (így többek között a mikroszkóp, a detektoros rádió, a vitaminok, a

távolbalátás, stb. problémáit tárgyalják), de helyet kapnak benne egyéb ismeretek is.

A nevelő célzatú cikkek között *Wagner Ferenc* (Levél a világnézetről és Levél a nemzeti öntudatról) a keresztény nemzeti világnézet és a magyar nemzeti öntudat kialakításának, valamint az öntudatos, keresztény, magyar iparosifjak nevelésének a szükségességét hangoztatja. *Bozó Gyula* Jó munkát c. cikkében a cserkészlet nemes munkájába akarja bekapcsolni az iparos ifjúságot, abba a munkába, amelyben lelkület a jó munka, munkájukat pedig a jó lélek alakítja. *K. Fekete Antónia* Farsang-nagybőjt címen egy kis masamódleány története kapcsán arra mutat rá, hogy ne a szórakozási lehetőségek előteremtéséért dolgozzunk, s tanuljuk meg, „hogy a lemondás értékesebb és maradandóbb örömeket teremt, mint a könnyelmű, léha szórakozás”. *Szegszárdy Boldizsár* a testnevelés és az egészségvédelem fontosságára hívja fel a figyelmet.

SZ. Z.

VEGYES

A székesfehérvári tanügyi kiállítás. A szentévvvel kapcsolatos székesfehérvári napok *ünnepélyességét* szerényen, reklám nélkül is nemcsak hogy jelentékenyen emelte, de még a pesti Eucharisztikus Kongresszus-i napokról is sok nézőt vonzott az esztétikailag szép, pedagógiaiilag tanulságos és a nagyközönség számára is érdekes, nyáreleji székesfehérvári tankerületi tanügyi kiállítás.

A kiállítás *Balassa Brúnó tankerületi kir. főigazgató* nagyvonalú, szakavatott irányítása mellett egyik céljaul azt tűzte ki, hogy a magyarországi nyolc tankerület egyikének — a Fejér, Győr-, Moson-Sopron közigazgatásilag egyesített és Tolna, Veszprém vármegyékét magában foglaló székesfehérvári tankerület tanügyi problémáinak — bemutatásával „*kisebbitett alakban* Magyarország mostani közoktatásának teljes képét” adja, másrészt a tankerület speciális kérdéseit és munkáját is hűen bemutassa.

A kiállítás komoly előkészületről tett tanúbizonyságot: a *központi szervezés* már a tanév kezdetén kiadta a vállalkozó intézeteknek az egyes szakproblémákat, amelyeket a hozzájuk befuo-

tolt adatok alapján a speciális viszonyok mérlegelésével részletesen fel is dolgoztak. Minthogy így a kiállítás munkájában *minden egyes intézet és közvetve annak minden tanára és tanulója* is részt vett, a kiállítás pedagógiai, társadalmi és nemzeti szempontból is nagy jelentőséget nyert.

A feldolgozás a külföldi tapasztalatok értékesítésével, a bevallások közvetlenségével és a statisztikai adatok kérlelhetetlenségével világított be a tanügy minden ágazatába, de bátor és őszinte *kezdeményezéseket* is hozott; a kiállításnak külön értéket adott az, hogy nem elégedett meg az iskolai kiállítások szokásos produkcióival, hanem bepillantást engedett a mai gyermek munkájába, lelkébe, természetes életvilágába is. A kiállított anyag beszámolt a komoly iskolai teljesítményekről, de követte a tanuló iskolán kívüli lépéseit, észrevelte játékos derűjét és csapongásait, feltárta mai gondolatait is.

A kiállítás látogatója *határozott képet kapott* az egyes iskolatípusok életéről, speciális munkájáról, de különösen teljes lett e kép a tankerület 82 közép és középfokú iskoláját ille-